

2013 m. sausio 17 d., ketvirtadienis

P7_TA(2013)0022

Irakas**2013 m. sausio 17 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl ES ir Irako partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimo (2012/2850(RSP))**

(2015/C 440/12)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Irako Respublikos partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimą ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į 1949 m. rugpjūčio 12 d. Ketvirtąją Ženevos konvenciją dėl civilių apsaugos karo metu ir į jos papildomus I ir II protokolus,
- atsižvelgdamas į 2000 m. spalio 31 d. JT Saugumo Tarybos rezoliuciją Nr. 1325 (2000) dėl moterų, taikos ir saugumo,
- atsižvelgdamas į 2010 m. birželio 11 d. Kampaloje vykusioje TBT persvarstymo konferencijoje priimtus TBT statuto pakeitimus, tarp kurių yra ir agresijos nusikaltimo apibrėžtis,
- atsižvelgdamas į 2003 m. gruodžio 12 d. Europos saugumo strategiją „Saugi Europa geresniame pasaulyje“,
- atsižvelgdamas į 2005 m. lapkričio 22 d. Europos konsensumą dėl vystymosi,
- atsižvelgdamas į 2005 m. kovo 7 d. Tarybos bendruosius veiksmus 2005/190/BUSP dėl Europos Sąjungos jungtinės teisinės valstybės misijos Irake (EUJUST LEX) Europos saugumo ir gynybos politikos (ESGP) srityje ir į vėlesnius juos pakeitusius bendruosius veiksmus, kuriais buvo pratęsti misijos įgaliojimai,
- atsižvelgdamas į 2006 m. birželio 7 d. Komisijos komunikatą „Rekomendacijos dėl Europos Sąjungos bendradarbiavimo su Iraku“ (COM(2006)0283),
- atsižvelgdamas į savo 2006 m. birželio 1 d. rezoliuciją dėl moterų padėties vykstant ginkluotiems konfliktams ir jų vaidmens atstatant šalis po konflikto ir demokratizacijos proceso metu ⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į Tarptautinį susitarimą su Iraku, sudarytą 2007 m. gegužės 3 d. Šarm el Šeiche (Egipte),
- atsižvelgdamas į savo 2008 m. kovo 13 d. rekomendacijas Tarybai dėl Europos Sąjungos vaidmens Irake ⁽³⁾ ir į savo 2010 m. lapkričio 25 d. rezoliuciją dėl Irako, ypač mirties bausmės (Tariqo Azizo atvejis) ir išpuolių prieš krikščionių bendruomenes ⁽⁴⁾,
- atsižvelgdamas į Tarybos 2010 m. lapkričio 22 d. susitikimo išvadas,
- atsižvelgdamas į JT Saugumo Tarybos 2010 m. gruodžio 15 d. rezoliucijas Nr. 1956 (2010), 1957 (2010) ir 1958 (2010),
- atsižvelgdamas į savo 2011 m. sausio 20 d. rezoliuciją dėl krikščionių padėties atsižvelgiant į religijos laisvę ⁽⁵⁾,

⁽¹⁾ OL L 204, 2012 7 31, p. 20.

⁽²⁾ OL C 298 E, 2006 12 8, p. 287.

⁽³⁾ OL C 66 E, 2009 3 20, p. 75.

⁽⁴⁾ OL C 99 E, 2012 4 3, p. 115.

⁽⁵⁾ OL C 136 E, 2012 5 11, p. 53.

2013 m. sausio 17 d., ketvirtadienis

- atsižvelgdamas į Europos Komisijos bendrą strateginį dokumentą dėl Irako (2011–2013 m.),
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 110 straipsnio 2 dalį,
- A. kadangi nuo 2005 m. Irako Respublikoje įvyko treji daugiapartiniai rinkimai, referendumas, kuriuo buvo patvirtinta konstitucija, sukurtas pagrindas federalinei valstybei ir buvo dedamos pastangos, siekiant sukurti demokratines valdžios institucijas, atstatyti šalį ir normalizuoti padėtį,
- B. kadangi Europą ir Iraką sieja tūkstančius metų trukusi tarpusavio kultūrinė įtaka ir bendra istorija;
- C. kadangi 2010 m. gruodžio 21 d. visoms Irako politinėms jėgoms pavyko pasiekti susitarimą, kad būtų suformuota nacionalinės vienybės vyriausybė, atitinkanti per 2010 m. kovo 7 d. rinkimus Irako piliečių pareikštą valią; kadangi Irako vyriausybė dar neįgyvendino šio susitarimo; kadangi susitarimo neįgyvendinimas taip pat didina Irako trapumą ir susiskaldymą;
- D. kadangi Irake nuo seno gyvena įvairios religinės grupės, įskaitant sunitus, musulmonus šiitus, krikščionis, judėjus, mandėjus, jazidus, taip pat didelė jokiai konfesijai nepriklausanti pasaulietiška vidurinioji klasė;
- E. kadangi 2003 m. Irake gyveno 800 000 krikščionių Irako piliečių (chaldėjai, sirai ir kitos krikščionių mažumos) ir kadangi dabar šiems seniai gyvenantiems vietos gyventojams kyla didelė persekiojimo ir tremties grėsmė; kadangi šimtai tūkstančių krikščionių paliko šalį arba buvo perkelti šalies viduje norėdami išvengti smurto, kurį jie vis dar patiria;
- F. kadangi 2013 m. numatyta surengti vietinius rinkimus, o 2014 m. – parlamento rinkimus;
- G. kadangi, priešingai pasaulinei tendencijai uždrausti mirties bausmę, Irake daugėja mirties bausmės įvykdymo atvejų; kadangi taip pat ir JT vyriausioji žmogaus teisių komisarė Navi Pillay išreiškė didelį susirūpinimą dėl to, kad teismo procesuose, kuriuose nusprendžiama skirti mirties bausmę, nesilaikoma tarptautinių teisingo teismo proceso garantijų, taip pat išreiškė susirūpinimą ir dėl kitų aspektų, pvz., skaidrumo trūkumo teismo bylose ir kituose procesuose, kuriuose „prisipažinimai“ buvo išgaunami teisiamuosius kankinant ar kitokiu būdu netinkamai su jais elgiantis; kadangi mirties bausmė – žiauri ir nežmoniška bausmės forma ir reikėtų skirti visą dėmesį ir teikti pirmenybę politiniam dialogui su Irako valdžios institucijomis dėl mirties bausmės panaikinimo;
- H. kadangi dėl krizės Sirijoje susidarė nauji dideli pabėgėlių ir grįžtančiųjų į Iraką srautai, ir šie asmenys Irake susiduria su dideliu asmeninių ir ekonominių sąlygų neapibrėžtumu ir jų padėtis yra itin pažeidžiama;
- I. kadangi ES delegacijai Bagdade svarbu turėti visas reikiamas lėšas ir išteklius, kad ji galėtų atlikti visas savo užduotis ir svarbų vaidmenį padedant demokratijos kūrimo procese, skatinant teisinės valstybės principus ir žmogaus teises, padedant Irako valdžios institucijoms ir žmonėms vykdyti atstatymo, stabilizavimo ir normalios padėties atkūrimo procesą, ir kadangi atskiras biuras Erbilyje galėtų labai padidinti ES delegacijos Bagdade veiklos veiksmingumą;
- J. kadangi Irakui pavyko beveik visiškai atkurti naftos gamybą; kadangi Irako valstybė toliau susiduria su dideliais sunkumais teikdama pagrindines paslaugas, įskaitant nuolatinį elektros energijos tiekimą vasarą, švaraus vandens ir deramų sveikatos priežiūros paslaugų teikimą; kadangi, kalbant apie Irako naftos išteklių naudojimą, techninę pagalbą, teisinės valstybės principai ir visapusiškas sutartims ir viešiesiems pirkimams taikomų tarptautinių standartų įgyvendinimas bus labai svarbūs aspektai siekiant skatinti socialinės įtraukties ir gerovės procesą;
- K. kadangi jaunimo nedarbas siekia beveik 30 proc., todėl jaunuolius gali lengvai pasamdyti nusikalstamos gaujos ir karinės grupuotės; kadangi kova su korupcija turėtų išlikti pagrindinis Irako valdžios institucijų tikslas; kadangi ES turėtų daryti viską, ką gali, kad Europos įmonėms sukurtų stiprias paskatas remti kovos su korupcija priemonės Irake;

2013 m. sausio 17 d., ketvirtadienis

kadangi Irako valdžios institucijos turėtų panaudoti iš naftos gaunamas šalies pajamas kaip priemonę ir galimybę tvariai atkurti socialinę ir ekonomikos sistemą, naudingą visai Irako visuomenei, ir turėtų skatinti demokratinių reformų procesą;

- L. kadangi, 2011 m. pabaigoje iš Irako pasitraukus JAV karinėms pajėgoms, Irako saugumo pajėgoms tenka svarbiausias vaidmuo užtikrinant šalies stabilumą ir ilgalaikį tvarumą;
 - M. kadangi, remiantis Jungtinių Tautų vyriausiojo pabėgėlių reikalų komisaro biuro (angl. UNHCR) duomenimis, iki šiol šalies viduje perkelta 1 500 000 irakiečių, iš jų 500 000 yra benamiai, o 230 000 prašė prieglobsčio kaimyninėse šalyse, ypač Sirijoje ir Jordanijoje;
 - N. kadangi Irako Kurdų autonominis rajonas yra palyginti taiki ir stabili Irako dalis, kurioje didėja tarptautinis vystomasis bendradarbiavimas ir daugėja privačių investicijų;
 - O. kadangi, nepaisant didelio saugumo padėties pagerėjimo, dabartinis bombardavimų ir apšaudymų mastas vis dar yra didelis ir kasdien būna smurto aktų, o dauguma irakiečių nėra užtikrinti savo ateitimi, todėl neįmanoma skatinti visų Irako gyventojų ekonominės ir socialinės integracijos;
 - P. kadangi Europos Sąjunga, siekdama skatinti stabilumą regione, turėtų priimti savo dalį atsakomybės už naujo demokratiško Irako kūrimą, ir kadangi ES politika Irako atžvilgiu turėtų plačiau atspindėti Sąjungos strateginę partnerystę su pietinėmis kaimyninėmis ir Artimųjų Rytų šalimis;
 - Q. kadangi didžiausių atkūrimo ir padėties normalizavimo problemų kyla institucinėje ir socialinėje srityse, t. y. kuriant institucinius ir administravimo gebėjimus, stiprinant teisinės valstybės principus, užtikrinant teisės aktų vykdymą ir pagarbą žmogaus teisėms;
 - R. kadangi ES turėtų savo išteklių naudojimą pritaikyti prie specialių vidaus, regioninių ir humanitarinių problemų, su kuriomis susiduria Irakas, ir kadangi efektyvumas, skaidrumas ir matomumas yra išankstinės didesnio ES vaidmens Irake sąlygos;
 - S. kadangi nuo 2003 m. ES ir jos valstybės narės nukreipė į Iraką pagalbą, kuri iš viso sudarė daugiau kaip 1 mlrd. EUR, ypač naudodamosi Tarptautiniu Irako atstatymo fondu (angl. IRFFI), ir kadangi nuo 2005 m. Sąjunga, vykdydama savo Europos saugumo ir gynybos politikos (ESGP) misiją EUJUST LEX, tiesiogiai dalyvavo gerinant teisinės valstybės principų laikymąsi šalyje; kadangi misijos EUJUST LEX įgaliojimai buvo pratęsti iki 2013 m. gruodžio 31 d.;
 - T. kadangi partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimas ES užtikrins naują sutartinę sistemą, pagal kurią ji galės vystyti ilgalaikius politinius ir ekonominius santykius su Iraku ir kurti tvirtą pagrindą žmogaus teisėms šalyje skatinti ir gerbti;
 - U. kadangi Irakas gali būti svarbus partneris užtikrinant didesnę energijos šaltinių įvairovę, taigi ir prisidedant prie Europos energetinio saugumo;
1. džiaugiasi, kad baigtos derybos dėl ES ir Irako Respublikos partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimo, kuriame pirmą kartą įtvirtinami abiejų šalių sutartiniai santykiai; palankiai vertina tai, kad partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimu sukuriamas bendradarbiavimo taryba, bendradarbiavimo komitetas ir parlamentinio bendradarbiavimo komitetas, ir tikisi, kad šie forumai bus naujas impulsas Sąjungos politiniam dalyvavimui Irake aukščiausiuoju lygmeniu, nuolat rengiant politines diskusijas ir plečiant ekonominius santykius su Irako valdžios institucijomis aukščiausiuoju lygiu;
 2. mano, kad politinės ir komercinės šio partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimo nuostatos sudaro reguliaraus glaudesnio politinio dialogo dvišaliais, regioniniais ir pasaulinės svarbos klausimais pagrindą, taip pat jomis siekiama pagerinti Irako ir ES prekybos susitarimus, remiant Irako vystymosi ir reformų pastangas tam, kad šiai šaliai būtų lengviau integruotis į pasaulio ekonomiką;

2013 m. sausio 17 d., ketvirtadienis

3. pritaria Irako stojimo į Pasaulio prekybos organizaciją procesui ir pabrėžia, kad partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimo įgyvendinimas turėtų labai paskatinti šį procesą;
4. pabrėžia, kad esminiu partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimo elementu – nuostata dėl kovos su masinio naikavimo ginklų platinimu – šalys raginamos aktyviai imtis veiksmų branduolinio nusiginklavimo srityje ir teikti visapusišką paramą planuojamai JT konferencijai, kurios tema „Artimieji Rytai be branduolinių ginklų“;
5. palankiai vertina tai, kad partnerystės ir bendradarbiavimo susitarime numatyta išlyga, susijusi su ES ir Irako bendradarbiavimu dėl Irako prisijungimo prie Tarptautinio baudžiamojo teismo (TBT) Romos Statuto; pabrėžia svarbų ES vaidmenį teikiant didžiausią paramą Irakui ir padedant kuo greičiau ratifikuoti Romos Statutą ir prie jo prisijungti, taip pat padedant pirmumo tvarka įgyvendinti tarptautinius žmogaus teisių standartus ir priemones; ragina valstybes nares ir Iraką ratifikuoti 2010 m. birželio 11 d. priimtus TBT statuto pakeitimus; pritaria partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimo išlygai dėl bendradarbiavimo skatinant ir veiksmingai ginant žmogaus teises Irake, kurioje įspėjama, kad tuo atveju, jei Irakas negins, nestiprins ir negerbs žmogaus teisių, tai turės neigiamą poveikį bendradarbiavimo ir ekonomikos vystymo programoms; pabrėžia, kad svarbu išlaikyti griežtas sąlygas remiantis principu „parama pagal pažangą“, taip pat pabrėžia būtinybę skirti dar didesnę dėmesį didelės Irako pažangos žmogaus teisių srityje svarbai; palankiai vertina Irako vyriausybės pažadą skatinti veiksmingą dialogą su pilietine visuomene ir skatinti efektyvų jos dalyvavimą;
6. pabrėžia, kad vykdant politinį ES ir Irako valdžios institucijų dialogą dėmesį visų pirma reikėtų skirti su žmogaus teisių ir pagrindinių visuomeninių ir asmeninių laisvių paisymu susijusiems klausimams, ypač atkreipiant dėmesį į nuolat gaunamus pranešimus apie žmogaus teisių pažeidimus ir visų religinių ir etninių mažumų teisių apsaugą, taip pat reikėtų toliau stiprinti demokratines institucijas, teisinės valstybės principus, gerą valdymą, skaidrų sprendimų priėmimo procesą, tinkamo proceso principus ir nacionalinį susitaikymą; ragina Irako vyriausybę imtis veiksmų ir siekti itin susiskaldžiusios visuomenės nacionalinio susitaikymo;
7. pabrėžia, kad visų pirma prioritetą reikia teikti politiniam dialogui su Irako valdžios institucijomis mirties bausmės panaikinimo ir su pagrindiniais Europos Sąjungos principais susijusios paramos klausimais; ragina pirmiausia Irako vyriausybę panaikinti mirties bausmę ir paskelbti bei nedelsiant įgyvendinti mirties bausmės vykdymo moratoriumą;
8. palankiai vertina tai, kad remiantis partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimu steigiamas parlamentinio bendradarbiavimo komitetas, kuris bus Irako parlamento ir Europos Parlamento susitikimų ir keitimosi nuomonėmis forumas ir kuris bus informuojamas apie bendradarbiavimo tarybos rekomendacijas ir teiks rekomendacijas Tarybai; pritaria šiam svarbiam parlamentiniam aspektui ir mano, kad minėtas komitetas suteiks vertingą galimybę vykdyti demokratinį dialogą ir paremti demokratiją Irake;
9. primena savo išpareigojimą plėtoti parlamentinę demokratiją ir savo į 2008 m. biudžetą įtrauktą iniciatyvą dėl paramos, skirtos demokratijos kūrimui bendradarbiaujant su trečiųjų šalių parlamentais; pakartoja, kad yra pasirengęs aktyviai remti Irako atstovų tarybą ir siūlyti iniciatyvas, kuriomis siekiama stiprinti išrinktų Irako atstovų gebėjimus atlikti konstitucijoje numatytą vaidmenį ir skatinti dalytis patirtimi veiksmingo administravimo ir darbuotojų mokymo srityse;
10. pabrėžia, kad svarbu sukurti būtinas sąlygas aktyviam techniniam dialogui ir bendradarbiavimui su Iraku, taip pat nuolatinei jo administracijos paramai, kad būtų galima pradėti taikyti ir visapusiškai įgyvendinti tinkamus tarptautinius sutarčių ir viešųjų pirkimų standartus ir padidinti investicijų galimybes;
11. ragina Iraką kuo skubiau ratifikuoti Visuotinio branduolinių bandymų uždraudimo sutartį;
12. pritaria tam, kad ES delegacija Irake būtų įsteigta Bagdade, ir ES delegacijos vadovo paskyrimui; tačiau primena, kad ES delegacijai reikia suteikti tinkamas nuosavas patalpas, taip pat primena, kad būtina užtikrinti būtinus žmogiškuosius ir materialiuosius išteklius, kurie atitiktų nurodytą ES siekį atlikti svarbų vaidmenį Irako perėjimo prie demokratijos procese,

2013 m. sausio 17 d., ketvirtadienis

siekiant garantuoti visapusišką delegacijos veikimą; pabrėžia, kad svarbu užtikrinti, jog delegacijos vadovas galėtų visiškai saugiai keliauti į visus šalies regionus, kad galėtų stebėti tinkamą Europos Sąjungos lėšomis finansuojamų programų įgyvendinimą, žmogaus teisių padėtį ir reformų procesą;

13. pabrėžia Irako vadovų pasiekto politinio susitarimo, kuriuo siekiama suformuoti nacionalinės vienybės vyriausybę, kuri tinkamai atspindėtų Irako visuomenės įvairovę politiniu, religiniu ir etniniu požiūriu, taip pat Irako žmonių valią, išreikštą per 2010 m. kovo 7 d. vykusius parlamento rinkimus, svarbą Irako ateičiai; ragina nebedelsiant visapusiškai įgyvendinti tokį susitarimą ir prašo Irako politinių jėgų vienybės dvasioje toliau išsipareigoti vykdyti stiprių ir tvarių demokratiškas institucijų kūrimo procesą ir sudaryti būtinas sąlygas laisviems ir sąžiningiems rinkimams vietos ir tarptautiniu lygmenimis, nes tai esminė perėjimo prie demokratijos proceso sąlyga; pažymi, kad šio susitarimo įgyvendinimas galėtų būti vienintelis perspektyvus būdas pradėti veiksmingą nacionalinio susitaikymo procesą; pakartoja, kad svarbu skirti nuolatinis gynybos ir vidaus reikalų ministrus siekiant išvengti galios sutelkimo ir siekiant skatinti demokratinį dialogą, priežiūrą, politinę atsakomybę ir atskaitomybę su saugumu susijusios politikos srityse;

14. yra susirūpinęs dėl didėjančios religinės įtampos ir itin didelio nepasitikėjimo tarp Irako vyriausybės ir opozicijos, nes dėl to gali atsinaujinti smurtinis konfliktas, jei padėtis nebus taisoma; yra labai susirūpinęs dėl konflikto Sirijoje galimo neigiamo poveikio Irakui, nes dėl jo gali sustiprėti religinė įtampa Irake, ir ragina visus Irako veikėjus elgti atsakingai ir santūriai, kad būtų išvengta tokio scenarijaus;

15. ragina Irako vyriausybę užtikrinti, kad šalies ištekliai būtų naudojami skaidriai ir atsakingai visų Irako žmonių labui;

16. ragina Komisiją parengti privalomas įmonių socialinės atsakomybės (ĮSA) nuostatas (kad jas būtų galima svarstyti viename iš pirmųjų bendradarbiavimo tarybos posėdžių), pagrįstas ĮSA principais, nustatytais tarptautiniu lygmeniu, įskaitant 2010 m. atnaujintas EBPO rekomendacijas ir JT, TDO ir ES nustatytus standartus; siūlo šiomis nuostatomis suvienodinti dabartinius standartus ir koncepcijas, kad būtų galima užtikrinti galimybę palyginti ir teisingumą, taip pat siūlo minėtomis sąlygomis nustatyti šių principų įgyvendinimo ES lygmeniu priemones, pvz., reikalavimus stebėti įmonių, jų patronuojamų įmonių ir tiekimo grandinių veiklą, ir jas išsamiai tikrinti;

17. vis dėlto, išlieka labai susirūpinęs dėl to, kad prieš civilius gyventojus, pažeidžiamas grupes ir visas religines bendruomenes, įskaitant krikščionių mažumas, ir toliau vykdomi smurto veiksmai, kurie visuomenėje sėja gilią baimę ir netikrumą dėl ateities ir šalies; pažymi, kad šiose srityse pasiekta nedidelė pažanga, ir ragina Irako valdžios institucijas toliau didinti saugumą ir viešąją tvarką ir kovoti su terorizmu ir religiniu smurtu visoje šalies teritorijoje; mano, kad pirmenybę reikėtų teikti siekiui sukurti naują teisinę sistemą, kuria būtų aiškiai apibrėžiama saugumo pajėgų atsakomybė ir įgaliojimai ir palengvinama derama saugumo pajėgumų priežiūra, kaip reikalaujama pagal konstituciją; mano, kad Atstovų taryba turi atlikti tinkamą vaidmenį rengiant naujus teisės aktus ir vykdamas demokratine kontrolę; ragina Irako valdžios institucijas dėti daugiau pastangų siekiant apsaugoti krikščionių ir kitas pažeidžiamas mažumas, kiekvienam Irako piliečiui užtikrinti teisę laisvai ir saugiai išpažinti savo tikėjimą ar patvirtinti savo tapatybę, imtis ryžtingesnių priemonių norint kovoti su smurtu etninių ir religinių grupių atžvilgiu, apsaugoti pasaulietiškus gyventojus ir imtis visų turimų priemonių siekiant patraukti nusikaltimų vykdytojus baudžiamojon atsakomybėn, laikantis teisinės valstybės principų ir tarptautinių standartų; mano, kad partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimu sudaroma galimybė toliau propaguoti susitaikymo programas ir religijų dialogą, kuriais siekiama atkurti Irako visuomenės sanglaudos ir partnerystės jausmą;

18. atkreipia dėmesį į tai, kad reikia kuo skubiau spręsti humanitarines problemas, su kuriomis susiduria Irako gyventojai; pabrėžia, kad reikia užtikrinti, jog Irako valdžios institucijų ir tarptautinių pagalbos organizacijų, veikiančių vietoje, koordinuojamais veiksmais būtų siekiama padėti pažeidžiamoms grupėms, įskaitant pagėgėlius ir perkeltuosius asmenis, taip pat užtikrinti jų apsaugą ir sukurti tinkamas sąlygas jų saugumui ir orumui užtikrinti;

2013 m. sausio 17 d., ketvirtadienis

19. susirūpinęs pažymi, kad, remiantis JT vyriausiojo pabėgėlių reikalų komisaro biuro duomenimis, nuo karo pradžios 34 000 Sirijos pabėgėlių prašė prieglobsčio Irako Kurdų autonominiame rajone, ir ragina padėti Irako valdžios institucijoms valdyti pabėgėlių į Iraką srautą, ypač užtikrinant, kad šiems pabėgėliams būtų leista atvykti į teritoriją dėl humanitarinių priežasčių ir kad jie būtų nukreipti į pabėgėlių stovyklas; be to, ragina ES išsipareigoti prisidėti prie pagalbos Irako vyriausybei užtikrinant humaniškas gyvenimo sąlygas tokiose pabėgėlių stovyklose;

20. ragina Irako valdžios institucijas, pripažįstant savo išsipareigojimą, užtikrinti Ašrafo ir Hurijos stovyklų gyventojų saugumą ir humaniškas gyvenimo sąlygas; prašo valstybių narių laikytis ES ir Irako Respublikos partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimo 105 straipsnio 3 dalies b punkto ir 4 dalies ir imtis visų reikiamų veiksmų siekiant palengvinti konkrečių Hurijos stovyklos gyventojų persikėlimą arba repatriaciją, atsižvelgiant į jų laisvą valią, kad būtų pagaliau išspręstas jų buvimo Irako teritorijoje klausimas;

21. ragina persvarstyti Konstituciją, Baudžiamąjį kodeksą ir Baudžiamojo proceso kodeksą ir užtikrinti, kad būtų visiškai laikomasi vyrų ir moterų lygybės principų ir gerbiamos moterų teisės; dar kartą patvirtina, kad moterys gali atlikti pagrindinį vaidmenį iš naujo kuriant visuomenės struktūrą, ir pabrėžia jų visapusiško politinio dalyvavimo poreikį, įskaitant nacionalinių strategijų kūrimą siekiant atsižvelgti į jų perspektyvas;

22. ragina NVO padėti stiprinti demokratiją ir žmogaus teises Irake ir teikti tikslingą paramą moterims, nukentėjusioms nuo smurto, priverstinės santuokos, nusikaltimų dėl garbės, prekybos žmonėmis ir lyties organų žalojimo;

23. ragina Irako parlamentą ir vyriausybę priimti teisės aktus dėl kovos su vaikų darbu, vaikų prostitucija ir prekyba vaikais ir užtikrinti, kad būtų laikomasi JT vaiko teisių konvencijos;

24. ragina ypač daug dėmesio skirti moterų, visų pirma mažumų bendruomenių moterų, kurios dažnai patiria dvigubą diskriminaciją – dėl lyties ir dėl etninės kilmės ar religinės tapatybės, dalyvavimui po konflikto atkuriant šalį ir aukščiausio lygmens politiniame ir ekonominiame gyvenime; ragina Irako valdžios institucijas imtis priemonių, kurių reikia kuriant integracinę pilietinę visuomenę, visapusiškai dalyvaujančią politiniame procese, ir populiarinti nepriklausomą, pliuralistinę ir profesionalią žiniasklaidą;

25. išreiškia didelį susirūpinimą dėl didelio moterų savižudybių ir nužudymo dėl garbės atvejų, susijusių su priverstinėmis santuokomis, skaičiaus ir kitų smurto prieš moteris, kaip antai moterų lyties organų žalojimo, ir buitinio smurto atvejų; pabrėžia, kad svarbu pradėti taikyti tinkamus ir veiksmingus teisės aktus, kuriais būtų puoselėjamos ir saugomos moterų ir mergaičių teisės ir socialinė, kultūrinė ir fizinė neliečiamybė, ir skatinti visas galimybes joms integruotis į visuomenę socialiniu ir ekonominiu požiūriais, taip pat svarbu teisės aktais panaikinti moterų diskriminaciją laikantis Irako konstitucijos ir Irako išsipareigojimų pagal tarptautines žmogaus teisių sutartis;

26. palankiai vertina Komisijos bendrą strateginį dokumentą (2011–2013 m.), kuriuo pažymimas perėjimas prie daugiametės ES vystomojo bendradarbiavimo programos remiantis konsultacijomis su Irako valdžios institucijomis ir suderinimu su kitais Irake veiklą vykdančiais tarptautiniais veikėjais (Pasaulio banku, JT); pažymi, kad ši nauja strategija atitinka pagrindines gaires, nurodytas Parlamento 2008 m. kovo 13 d. rekomendacijose Tarybai;

27. dėiagiasi misijos EUJUST LEX sėkme ir pirmą kartą Irake įgyvendinamais bandomaisiais projektais, kurie koordinuojami kartu su Komisijos projektu; ragina Europos Sąjungą, pasibaigus šiai misijai, visą įgytą patirtį panaudoti įgyvendinant Europos saugumo ir gynybos politiką ir Sąjungos priemones, kad būtų galima toliau teikti paramą vietoje ir stiprinti Irako policiją ir baudžiamosios teisės sistemą;

28. dar kartą ragina pateikti įrodymų, kad Sąjungos Irakui teikiama parama yra skaidri ir veiksminga, ir suteikti išsamios, reguliarios ir skaidrios informacijos apie faktinį Sąjungos pagalbos paskirstymą ir šios pagalbos panaudojimą, visų pirma asignavimų, teikiamų per Tarptautiniu Irako atstatymo fondą (angl. IRFFI), kurio pagrindinė paramos teikėja yra Europos Sąjunga, atveju;

2013 m. sausio 17 d., ketvirtadienis

29. pažymi, kad ES bendradarbiavimo veiklos, numatytos socialinio vystymosi ir žmogaus socialinės raidos srityje, tikslas – kovoti su skurdu, patenkinti svarbiausius sveikatos, švietimo ir užimtumo poreikius ir populiarinti pagrindines visų gyventojų, įskaitant pažeidžiamiausių asmenų grupes, t. y. pabėgėlius, perkeltuosius asmenis ir visas religines mažumas, laisves; pabrėžia, kad visa šia vykdoma veikla turi būti stiprinami gebėjimai ir institucijos laikantis įtraukties, skaidrumo ir gero valdymo principų;

30. atkreipia dėmesį į jautrią Irako geopolitinę padėtį, kurio kaimyninės šalys yra Sirija, Iranas, Turkija, Saudo Arabija ir Jordanija; tikisi, kad Irakas atliks stabilizavimo vaidmenį regione, ypač atsižvelgiant į Sirijoje vykstantį pilietinį karą; tikisi, kad Irakas parems visas sritis apimančią Sirijos perėjimą prie demokratijos;

31. džiaugiasi, kad neseniai įsteigta Irako vyriausioji žmogaus teisių komisija kaip nepriklausoma institucija, galinti įprasminti Irako konstitucija užtikrinamas teises ir atlikti svarbiausią vaidmenį ginant šias teises; pabrėžia, kad svarbu išsaugoti šios institucijos nepriklausomumą nuo politinės įtakos ir suteikti tinkamą, saugią ir nepriklausomą finansinę paramą komisijos veiklai; pabrėžia, kad valdžios organai turi reguliariai, skaidriai ir nuolat bendradarbiauti su komisija, jai atliekant tyrimus; ragina valstybes nares paremti komisijos kūrimą suteikiant techninę paramą, vedant nuolatinį dialogą ir dalijantis patirtimi žmogaus teisių apsaugos pastangų srityje;

32. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Europos Vadovų Tarybos pirmininkui, Komisijos pirmininkui, Sąjungos vyriausiajai įgaliotinei užsienio reikalams ir saugumo politikai ir Komisijos pirmininko pavaduotojai, valstybių narių parlamentų pirmininkams ir Irako Respublikos Atstovų tarybai bei vyriausybei.

P7_TA(2013)0024

Europos bendrijos ir Rytų ir Pietų Afrikos valstybių laikinojo ekonominės partnerystės susitarimo įgyvendinimas, atsižvelgiant į dabartinę padėtį Zimbabvėje

2013 m. sausio 17 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Europos bendrijos ir Rytų ir Pietų Afrikos valstybių laikinojo ekonominės partnerystės susitarimo (LEPS) įgyvendinimo, atsižvelgiant į dabartinę padėtį Zimbabvėje (2013/2515(RSP))

(2015/C 440/13)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Madagaskaro, Mauricijaus, Seišelių, Zimbabvės ir Europos bendrijos laikinąjį ekonominės partnerystės susitarimą, kuris buvo laikinai taikomas nuo 2012 m. gegužės 14 d.,
- atsižvelgdamas į 2000 m. birželio 23 d. Kotonu pasirašytą Afrikos, Karibų jūros ir Ramiojo vandenyno (AKR) šalių grupės ir Europos bendrijos bei jos valstybių narių partnerystės susitarimą (Kotonu susitarimą),
- atsižvelgdamas į Bendrąjį susitarimą dėl muitų tarifų ir prekybos (GATT), ypač į jo XXIV straipsnį,
- atsižvelgdamas į 2000 m. rugsėjo 8 d. paskelbtą Jungtinių Tautų tūkstantmečio deklaraciją, kurioje nustatyti Tūkstantmečio vystymosi tikslai (TVT),